

Formulář pro posuzování diplomových prací

Jméno studenta: Daniyar Sabitov

Studijní program: EKS

Název diplomové práce: Problematics of Big Data Representation in Media

Jméno posuzovatele/ky: Mgr. Irena Řehořová, PhD.

Okruhy hodnocení diplomové práce:

A) Formální kritéria

Formální struktura a úprava práce, úplnost povinných částí práce, gramatická a stylistická stránka, korektní a jednotné uvádění zdrojů.

Hodnocení (0-10 bodů): **10**

Připomínky a komentáře:

Práce splňuje všechny formální náležitosti, autor korektně cituje a uvádí své zdroje dle požadovaných norem. Občas se v textu objevují gramatické či stylistické chyby (např. *has* namísto *have*: Users has to believe..., Large volumes of data has made...; dále např. chybějící členy či nesprávný slovosled: the majority of web also sites do this... apod.). Jedná se však jen o drobnosti a není jich mnoho. Celkově je text psán kultivovaným a čtivým stylem.

B) Struktura práce

Jasně formulování problému, vymezení cíle a jeho soulad s obsahem práce, celková koncepce a struktura práce, adekvátnost postupu a návaznost jednotlivých částí práce.

Hodnocení (0-10 bodů): **10**

Připomínky a komentáře:

Práce má přehlednou strukturu, kapitoly na sebe logicky navazují, teoretická i analytická část jsou dobře propojené. Cíl je zformulován jasně, práce promyšleně směřuje k jeho naplnění. Zvolený postup považuji za adekvátní výzkumnému tématu a záměru práce.

C) Rozbor tématu

Identifikování a vysvětlení základních pojmů a koncepcí, rozsah a relevantnost použité literatury, úroveň práce s odbornou literaturou, adekvátnost výkladu použitých textů.

Hodnocení (0-10 bodů): **10**

Připomínky a komentáře:

Z výkladu je patrné, že autor se v dané problematice výborně orientuje. Množství zdrojů, ze kterých čerpá je na poměry DP nadstandardní. Klíčové koncepty i teze jsou vybrány účelně, autor je dokáže efektivně využít jako základ pro vlastní argumentaci. Vyhýbá se přitom výkladu ucelených koncepcí a vybírá z nich vždy jen to, co je relevantní pro rozvíjení jeho tématu.

D) Aspekt originality

Vlastní autorská analýza řešeného problému, schopnost samostatně a tvořivě uvažovat a navrhnout řešení, vlastní argumentační a formulační úroveň.

Hodnocení (0-10 bodů): **10**

Připomínky a komentáře:

Práce se vztahuje k aktuální a hojně diskutované problematice velkých dat. Zkoumá je však z perspektivy, které dosud nebylo věnováno až tolik pozornosti jako jiným tématům (mezi něž patří zejména potenciál velkých dat, či z opačné strany, nebezpečí vyplývající z rostoucích možností dohledu atd). Daniyar Sabitov svou pozornost zaměřil na problémy a limity, které jsou s využitím a prezentací velkých dat spojené: kromě etických otázek, jež jsou v této souvislosti zmiňovány poměrně často, se zabývá např. používáním čísel jako rétorického argumentu či riziky spojenými s „datafikací“. V analytické části pak podrobně mapuje způsoby, jakými o fenoménu velkých dat referují média – konkrétně americký deník *The New York Times*. Ačkoli jsou předmětem analýzy pouze články z tohoto periodika publikované v průběhu r. 2019, díky pečlivému zpracování výsledky nabízejí dobrý vhled do toho, v jakých souvislostech se o velkých datech nejčastěji píše a nakolik jsou v člancích zohledňovány právě ony problematické aspekty.

Autor myšlenky prezentuje jasně a srozumitelně, aniž by přitom sklouzával ke zjednodušujícím formulacím. V textu je zřetelná argumentační linie, klíčové teze jsou podloženy odkazy na relevantní zdroje. Vzhledem k šíři a komplexnosti problematiky velkých dat bych ráda vyzdvihla také schopnost ukázněně se soustředit na zvolené téma a neodbíhat k dalším (i když třeba také zajímavým) souvislostem.

E) Význam práce

Formulování jasných a zdůvodnitelných závěrů, adekvátnost a úplnost splnění cílů práce, celková odborná úroveň a přínos práce.

Hodnocení (0-10 bodů): **9**

Připomínky a komentáře:

Závěry jsou původní a dobře zdůvodněné. Úvahy nad ideologičností různých způsobů psaní o velkých datech, sumarizace doporučení pro novináře, stejně jako řada dalších pasáží v textu svědčí o schopnosti autora promýšlet různé aspekty zkoumaného problému nad rámec poznatků získaných studiem literatury, z níž při psaní čerpal. V tomto smyslu předloženou DP považuji za odborně velmi dobře zvládnutou a přínosnou pro další výzkum v dané oblasti.

Níže uvádím několik poznámek – spíše než o výtky se jedná o témata k zamyšlení:

- 1) Počátky diskutabilního zacházení s kvantitativními daty, vyplývající převážně z nadhodnocování jejich významu, autor nachází již v 17. století (viz s. 20). Z mého pohledu však v práci není dostatečně zdůrazněno, nakolik jsou principy, cíle a metody zpracování velkých dat odlišné od praxe (již mnohem déle prováděných) statistických výzkumů. Některé odlišnosti jsou zmíněny v kapitole 2.4, podle mě však mnoho dalších (podstatných) chybí.

- 2) Práce v některých pasážích působí poněkud nevyváženě (!). Jako příklad bych uvedla kapitoly 2.1 – 2.4, kde jsou představeny možné metodologické nedostatky při analýze velkých dat. Výklad se soustředí pouze na nedostatky výzkumů, zcela přitom ale opomíjí neustále probíhající metodologické diskuse, které řeší právě otázky týkající se kvality a reprezentativnosti dat, potenciálních chyb měření i adekvátních způsobů interpretace a prezentace výstupů. Pochopitelně ne vždy se s velkými daty nakládá obezřetně a v souladu s vědeckými přístupy (zejm. v komerční sféře). Nicméně bych považovala za vhodné alespoň zmínit, že snahy upozorňovat na problematické postupy a hledat vhodná řešení tu jsou.
- 3) V souvislosti s hypotézou (*journalists always present a balanced image of Big Data – they indicate not only advantages, but also problems and limits associated with use of Big Data*) by mě zajímalo, zda je podle autora takto chápaná vyváženost v rámci jednoho článku vždy žádoucí kvalitou? Měly by se v tomto ohledu nějak lišit nároky kladené na různé novinářské žánry (zpravodajství/náborové rubriky)?

Otázky na obhajobu:

Viz E)

Součet bodů (0-50 bodů): **49**

Celkové hodnocení (známka)*: 1

Hodnotící stupnice:

50-40 bodů: 1 – výborně

39- 25 bodů: 2 – velmi dobře

24- 15 bodů: 3 – dobře

14-0 bodů: 4 – nedostatečně

* V případě, že některý z okruhů hodnocení A), B), C), D) je hodnocený počtem bodů 0, práce je klasifikována známkou 4.

Datum:

.....
podpis